

Muutoksia työelämä- ja terveydelliseen huumausainetestaukseen

Arvoisa asiakas,

Tulemme selkeyttämään huumausainetutkimuksiamme alla olevan mukaisesti. Jatkossa jaottelemme huumausainetutkimukset selkeästi työelämässä sekä terveydenhuollossa käytettäviin tutkimuksiin. Työelämässä käytettävät tutkimukset jakautuvat kahteen ryhmään perustuen joko lakiin yksityisyyden suojasta tai työterveyshuoltolakiin.

Suurin osa tutkimusnimikkeistä ja koodeista säilyvät ennallaan. Kahden tutkimuksen kohdalla lyhenne muuttuu ja sen lisäksi perustamme uusia tutkimusnimikkeitä. Selvyyden vuoksi myös jatkossa kaikki tutkimukset, joiden nimessä on DS kuuluvat työelämän huumeutkimuksiin. Tutkimusten käyttötarkoitukset eivät muutu.

Työelämätestaukseen tarkoitetut huumeutkimukset

- Lähetteenä käytetään Työelämän huumausainetestaus-lähetettä (Työelämä, laki yksityisyyden suojasta, arvolisäverollinen tai Työelämä, työterveyshuoltolaki, arvonlisäveroton). Täytetty lähete tulee aina olla näytteen mukana.
- Testattavan suostumus on pakollinen.
- Tuloksista annetaan lausunto löydöksen sopivuudesta lääkitykseen.
- Kaikki saatavilla olevat DS-paketit ovat listattuna laboratorioskikirjassa kohdassa "Työelämän huumeeseulonnat", ja niiden nimet ja koodit säilyvät ennallaan.

1) Työelämätestaukset, jotka perustuvat lakiin yksityisyyden suojasta, sisältävät ALV:n:

- U -DS-paketit (esim. U -DS6 (31)) Työelämätestauksen varmistuksellinen immunologinen huumeeseulonta, virtsasta

- U -DSL (12600), Työelämätestauksen varmistuksellinen laaja huume- ja lääkeainetutkimus, virtsasta, **Tutkimuslyhennemuutos** (lyhenne aiemmin U -HuumLCtALV)
- S -DS-paketit (esim. S -DS6 (12027)) Työelämätestauksen varmistuksellinen immunologinen huumeeseulonta, seerumista
- S -DSL (12614) Työelämätestauksen varmistuksellinen laaja huume- ja lääkeainetutkimus, seerumista, **Tutkimuslyhennemuutos** (lyhenne aiemmin S -ALVHuumL)

2) Työelämätestaukset, jotka perustuvat työterveyshuoltolakiin, alvittomia:

- U -DSth-paketit (esim. U -DS6th (12584)) Työelämätestauksen varmistuksellinen immunologinen huumeeseulonta, virtsasta
- U -DSLth (14095), Työelämätestauksen varmistuksellinen laaja huume- ja lääkeainetutkimus, virtsasta, **Uusi tutkimus**
- S -DSth-paketit (S -DS5th (14099), S -DS6th (14096)), Työelämätestauksen varmistuksellinen immunologinen huumeeseulonta, seerumista, **Uusi tutkimus**
- S -DSLth (14097) Työelämätestauksen varmistuksellinen laaja huume- ja lääkeainetutkimus, seerumista, **Uusi tutkimus**

Terveydenhoidolliseen testaukseen tarkoitetut huumeetutkimukset

- Lähetteenä voi käyttää Terveydenhoidollinen testaus -lähetettä, mutta se ei ole pakollinen
- Tuloksista ei anneta lausuntoa lääkitykseen liittyen.
- Tutkimukset ovat alvittomia.
- U -Huum-O (4221) Immunologinen kvalitatiivinen huumeeseulonta, virtsasta (sis. amfetamiini, bentsodiatsepiinit, buprenorfiini, kannabis, opiaatit, kokaiini)

- U -HuumOCt (14098), Varmistuksellinen immunologinen huumeeseulonta, virtsasta, (sis. amfetamiini, bentsodiatsepiinit, buprenorfiini, kannabis, opiaatit, kokaiini + varmistus) **Uusi tutkimus**
- U -HuumTOF (12667) Varmistamaton laaja huume- ja lääkeainetutkimus, virtsasta
- U -HuumLCt (6472) ja U -HuumL-O (1872) Varmistuksellinen laaja huume- ja lääkeainetutkimus, virtsasta
- S -HuumL-O (9082) Varmistuksellinen laaja huume- ja lääkeainetutkimus, seerumista

Lähetteet

Uudet päivitettyt huumelähetteet löytyvät Vitan kotisivuilta Lähetteet kohdasta.

Lähetteitä on kolme erilaista:

- Työelämä, laki yksityisyyden suojasta, arvolisäverollinen
- Työelämä, työterveyshuoltolaki, arvonlisäveroton
- Terveystieteellinen testaus, arvonlisäveroton

Lähetteissä on valittavissa kaikki siihen kuuluvat tutkimukset. On tärkeää, että lähetteessä valittu pyyntö vastaa sähköistä pyyntöä.

Huomioitavaa on, että mikäli työelämän huumeapakettien kohdalla sähköinen pyyntö eroaa paperilähetteen pyynnöstä arvonlisäverollisuuden osalta (esim. U -DS6/U -DS6th), tulemme jatkossa automaattisesti analysoimaan ja laskuttamaan näytteen sen sähköisen pyynnön mukaisesti. Poikkeamista tiedotetaan kuitenkin edelleen näytteenottavaa yksikköä.

Huomioitahan, että vanhat lähetteet tulee hävittää käytöstä.

Tuloksen riitauttaminen

Huumausainetulos on mahdollista riitauttaa 30 vrk sisällä testituloksen vastaanottamisesta.

- Asiakkaan esittämästä riitautustoiveesta hoitava yksikkö soittaa Vitaan (puh. 09 22 88 00, valinta 4). Puhelussa kerrotaan, minkä positiivisen löydöksen asiakas haluaa riitauttaa.
- Hoitava yksikkö tekee sähköisen pyynnön B-näytteen varmistusta varten
 - U -DSBtutk (13980), (korvaa varmistustutkimuspyynnön) **Uusi tutkimus**

- Huom! U -DSBtutk -pyynnölle tulee olla sama näytteenottopäivä kuin alkuperäiselläkin pyynnöllä.
- Varmistustulos vastataan U -DSBtutk tutkimukselle.

Muutokset astuvat voimaan **19.3.2026** ja uudet lähetteet löytyvät nettisivulta jo 17.3.2026

Uusien tutkimuksien osalta tietoliikennetestauksen voi aloittaa heti.

Kirjallisuus: Huumausainetestaus työelämässä, STM 2024:29

Lisätietoja

Riia Plihtari
Kemisti, FT
045 773 490 26
riia.plihtari@vita.fi